

IV

El dia no podia trigar a venir. Se va enllumenar la finestra d'una casa de pagès i vaig pensar: «Això és que la gent es lleva. Senyal que la matinada és avançada i que el matí no és gaire lluny.» Cap al poble sonava veladament una mena de trompeteria que va confirmar-m'ho. Era la diana dels galls, que s'alçava muniosa dels innombrables corrals de la vila i despertava ecos dispersos per les masies amagades darrere les muntanyes. També vaig sentir la veu argentina i refilaire d'una dona, que segurament s'esfreixurava apel·lant i renyant alguna mainada que li fugia camins enllà, i, cap a la banda de Sant Pere del Bosc, uns lladrucs de gossos que devien senyalar algun vianant. Totes aquestes veus, afeblides per la distància, l'orella les destriava netament a través de l'aire cristallí, tal com l'ull repara fil a fil els brins d'herba menuda al fons d'un estany d'aigües clares, però eren quelcom tan llunyà que un hom hauria dit que la profunda puresa del silenci no se'n contorbava. Jo les escoltava amb interès perquè m'indicaven l'hora i no tenia altre rellotge on consultar-la. Quina cosa més bona era, un rellotge! Així que tingués prou dinerets me n'havia de comprar un.

Ja em girava per tornar a la vora del foc, quan vaig sentir, vingut de cap avall de la muntanya de Santa Bàrbara, un ronc estossecc que m'ocasionà certa alarma. Segurament algú pujava pel costerut caminó de les vinyes cap al que menava vers el paratge on érem. Vaig girar-hi

la vista i, al cap de poca estona, en un revolt llunyà, emplatat de la claror de la lluna, vaig reparar que apareixia el negrall d'un home. I, el pressentiment del meu cor no m'havia enganyat, vaig veure que aquell home era un parador. Pujava la costa capjup a lentes i llargues gambades. Portava un gran ramàs sobre el muscle esquerre i, a la mà dreta, al capdavall del braç llançat, un farcell, que devia ésser de gàbies. Per força havia de dur la intenció d'ocupar el nostre parany, que era el millor de la rodalia. ¿Qui sap si, en adonar-se que l'havíem pres, respectaria els nostres drets? ¿Qui sap? Era un home com un Sant Pau.

Tot seguit vaig avisar els meus companys.

—Lluís, Xaneta, alerta! Mireu: un parador, que ve cap aquí.

Els dos xicots eixiren tot seguit del clotarell i guaitaren amb el major interès cap a l'indret que jo els vaig indicar.

—Sí, és un home amb un ram, un parador —va dir en Lluís—. Va pujant amb santa calma, i poc es pensa que l'haguem pres per mà.

En Xaneta es gratà el clatell amb un aire indecís i abatut.

—Crosta! Deu ésser en Llambregues —mormolà—. ¿Oi que a sa seua gorra li manca mitja visera? Coi! No es pot afinar bé des de tan lluny i amb aquesta mala faró de quart de lluna. Però... aqueixes camarres, aqueixa jupa, aqueix balandreig de cos tan desgraciat! És ell, vatua! ¿I què fem?

—Nosaltres no hem de fer res —vaig contestar—. És ell el que s'haurà de bellugar a entornar-se'n, un cop arribi aquí dalt i trobi el parany ocupat.

—A dreta llei, sí —va dir en Xaneta—. Nosaltres tenim s'arbre plantat: això és una bandera que diu que es castell és nostre. Tots ets paradors des món ens donarien sa part guanyada, però...

—Però ¿què?

—Que en Llambregues és un bèstia bruta, ve-t'ho aquí. Si coneix que som criatures, ai, ai, ai!...

—¿Que vols dir que ens traurà d'aquí per posar-s'hi ell? —preguntà en Lluís.

—I ara! I doncs ¿per què hem matinejat tant? ¿Per què hem perdut la nit? —vaig saltar jo, encarant-me amb en Xaneta—. ¿Per què tantes presses, mestre tabalot? ¿Per què tant patir de fred i d'avorriment?

—Oh, coi! —exclamà ell—. Hem guanyat sa raó. Pega'm, home, pega'm, si coneixes! ¿Que no és alguna cosa, sa raó? ¿Quina culpa en tinc jo, que aqueix gali-fardeu siguu un tros de carn mal batejada, sense principis, ni vergonya, ni llei de Déu? I encara veurem si s'atrevirà a propassar-se. Sa raó... és alguna cosa, sa raó. —S'atansà cap a on érem en Lluís i jo i, amb veu baixa i aire misteriós, afegí—: Mireu, sa raó és una muralla; però s'hi han de posar soldats as darrere que la defensen, i si no...

—¿És a dir que ens haurem de batre? —preguntà en Lluís.